

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фонтини у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 44.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожик у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

Прво српско акцијско друштво.

I.

Под тим насловом изишао је ономад у Београду програм о преважном једном подuzeћу. Једна конзорција, састојећа се из самих познатих имена, позива на уписивање акција за установљење превозног друштва у Србији под фирмом „Прва кнежево српска кондота.“ Основни капитал набавиће се издавањем четири стотине акција по двеста дуката, а по програму имало би друштво постојати двадесет и пет година. О поводу том подuzeћу програм ово наводи:

„Има много узрока због којих је наша трговина заостала готово на истоме ступњу на коме су је наши дедови оставили. Осим слабог стања наше пољске привреде, нејакости наших заната и опште слабе капиталности нашег народа, које све троје утиче јако на трговину, и друге непосредне помоћнице трговини налазе се у нас у лошем стању. А међ њима заузимају важно место и наша превозна сретства. Ми се још непрестано служимо најпростијим, најнеудеснијим и најнезграпнијим начином у преносу наших еснапа с једне тачке нашег отачаства на другу. Ми смо остављени на милост и немилост нашим рабаџијама, код којих не можемо рачунати ни на готовост ни на тачност ни на солидност, већ предајмо наше имање у њихове руке без икаквих јемстава за време, брзо и солидно испуњење њихових обвеза. Тој незгоди ваља нам што пре доскочити. И ми ево хоћемо да покушамо да у живот уведемо једно предузеће, које ће ако Бог да донети најлепшег плода нашој трговини. А на име ми хоћемо да удруженим силама саставимо једну уредну превозницу, која својом тачношћу, својом уредношћу и си-

гурношћу неће много уступати превозу на самом гвозденом путу. Велимо „удруженим силама“ за то, што је сваки појединац слабачак чинитељ оваком огромном предузећу и што с највећом радошћу прихватимо ову прилику да поставимо клице духу удруживања, кога у нас на жалост ни у зачетку нема, а који је једини кадар да у трговачком животу једног народа створи што велико и од опште користи.

Хотећи да на солидним основима подигнемо наше подuzeће ми смо обратили знамениту пажњу штатутима превознице. Ти штатуту поднесени су влади нашој на одобрење, а чекајући њено решење, спремили смо општа правила и блика настављења о простору и начину овог предузећа, и колико се то овим путем учинити може, предохранили смо све што би могло ма с које стране допети штете саучесницима предузећа. Исто тако трудили смо се, да будемо на чисто са билансом рада, пошто смо се осврнули на све па и најнезнатније прилике што би могле да буде на путу брзине, тачности и обилатости у послу превознице. И наша свестрана испитивања довела су нас до уверења, да ће приход подвознога друштва давати не само 6% интереса на уложени капитал, него и сувишак много већи по што га где који трговац својим трудом може да заради. Напоследку опомињемо још једну повољну околност а на име: да подвозно друштво неће поништити она подвозна сретства, која данас у Србији постоје, јер је количина увозне и извозне робе много већа но превозна снага овог друштва.

Сад нам остаје још једна и по најглавнија дужност: да наше саотачественике позовемо на удео у овоме за појединце и за општност корисном предузећу, и ми ево излазимо пред српски свет у то име, на-

дајући се да ћемо свуда наћи обилатог одзива. И као предузимачи и као патриоте ми не смемо дати да прво друштво српско остане лепом жељом на артији; ми не смемо чекати да се туђинским заузимањем и повчаним жртвама подижу у нашој отаџбини предузећа, која су нама самима намењена. Друштво превознице не потребује за прву годину више од 100 чланова са улогом од 200 дуката и 1000 њих са улогом од 20 дуката цес. А колико је у нас чиновника и свештеника, који би, не смејући трговати, могли корисно уложити своје уштеђивање у ово предузеће, а да и не говоримо о трговцима и занатлијама, који ће баш непосредне користи од самог предузећа имати па у толико скупе свој капитал у њ улагати. А да би још боље доказали сваком, да је ово наше уверење на измереним и сугурним основима поникло, ево ћемо у кратким цртама обележити главније прилике из штатута који ће нам, надамо се, скорим одобреном бити од стране високе владе, чијим финансијама такође неће изостати лепа стварна корист од овог предузећа.“

То су уводне речи програма, који наређује, да акционари при упису имају плаћати 10% од уписане своте. Позније наплате решава одбор према потреби. Акције пак и учесници издаће се свакоме кад подпуно исплаћене буду. „Но пошто се ова наплата из економних обзира прве године неће моћи да зактева, то ће се међутим издавати обећанице снабдевене с купонима и рубрикама о почесним наплатама њеним.“

Управа друштвом биће поверена дирекцији, коју бира надгледајући одбор. Носилац пак фирме је директор, који ће бити под платом, као и заступник му. По истеку пет година бираће збор пет пових одборника и три заменика.

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. Нови бригадир земунски, госп. ђенерал-мајор Кшиж приспео је овде у четвртак са панчевачком лађом и одсео је у ђенераловом стану. Други дан пре подне отишли су му на подворење маџистратски званичници и варошки претставници заједно са г. Градоначелником, који их је претставио. То исто чинише и остали овдашњи официри, војени и државни чиновници. На поздрављајуће речи госп. Градоначелника одговорио је г. ђенерал, као што нас извештавају, од прилике ово: да је он, што се тиче границе, новајлија, но да ће се трудити да проучи и дозна њезине особености. Уједно је опомињао званичнике, да ови своју дужност точно и савесно врше, јер ће он на то строго да пази и у свашто завирити и извести се. Он ће, рече, свакога уљудно предустрести, али уједно му је обичај, да свакоме истину у очи каже, као што он у својим извештајима и влади истину каже. Тако је он свагда радио, а кад је год што не уредно опазио, строго је поступао, па и саме корпорације распуштао. Извештавши се о личности сваког појединог, запита г. ђенерал првог варошког претставника г. К. А. Петровића, који га је поздравио у име грађанства, да ли је овдашње грађанство у међусобној слози, постоји ли овде распра међу народностима? Г. Петровић му одговори, да у Земуну тога нема, већ да овде становници у љубави и слози живе. На то ће рећи, да му је то мило чути, а да је то и жеља његовог величанства пресветлог цара нашег. Још је рекао г. варошком претставнику, да ће све могућно чинити за благостање наше вароши, као што ће увек готов бити, свакога саслушати и помоћи му. Ја желим, рече, да ме сматрате за вашег суграђанина, и свагда ћу радо у Земуну становати. О правосуђу у граници и о дуговлачењу при парницама рече, много је чуо, те је господи судијама препоручио брзо суђење, да би се људима право чинило. Питао их је и то, да ли они на кривичну истрагу само толико времена пропусте, колико је неопходно нужно и да ли се са осуђеницима по прописима поступа. Он ће се, рече, често и код самих криваца извести о томе, а то чини из човечности и правдољубља.

Оволико смо дознали о том походу. Одговор госпде судија није нам познат, но по себи се разуме

да је на такво питање одговор само гласити могао, да су за судије при вршењу узвишене дужности њихове једино закони и њихова савест меродавни.

У Четвртак беше што по веле бригадска суперевизија у овдашњем маџистрату. Господин пуковник Ђорђевић из Панчева заменуо је том приликом г. бригадира. Главни предмет беше новачење; дванаест младића пронађено је за способне, а за једанаест њих, који су војници, решено је, да се отпусте. — Остало на том састанку беше обична формалност, као што бива сваке године.

(Задружно.) Данас после св. литурђије у богородичној цркви даје овдашња српска певачка задруга души преминушег свога члана Јоце Михајловића парастос, на који је поввала штаманим позивницама.

— Пре неки дан умољен беше наш маџистрат од пештанског суда, и то телеграфичним путем, да спрема и држи у приправности неколико одаја, у којима ће се моћи кривци вишега реда, сваки понаособ, у затвору држати. Власт је наша усљед тога наредила, да се у овдашњој варошкој кући спреме четири собе, две на горњем, а две на дољем спрату. После се чуло, да су те одаје опредељене раскнезу Александру Карађорђевићу, Паји Трифковићу, Филипу Станковићу и још једном лицу, кога се име још не зна, за привремени затвор, и да ће ови у Земун доведени бити ради суочења са неким кривцима, који су у Београду под затвором. То је с тога тако наређено, да би се истрага над кривцима лакше и брже свршила. Са окривљенима долази уједно из Пеште и тамошњи испитујући судски персонал. Речене собе снабдевене су са простим, но чистим намештајем и тако званим војничким постељама. За раскнеза опредељена је за обиталиште канцеларија полицајкомесара, на дољем спрату с леве стране капије. То с тога, што је та соба најбоља и најпространија, с лицем на сокак. Намештај у те собе беше најпре онако исто прост, као и у другима; но на примедбу неких, да лице, које ће ту обитавати, још није нашим судом осуђено и обзиром на то, да је оно некад било владоц суседне земље, у кога колико-толико треба негдашње достојанство поштовати, наместише ту бољи намештај. — Глас, да ће се довести раскнез Александер, измамио је сила света на обалу Дунава, и ту дочекују сваку долазећу лађу. Но до данас окривљени-

ци нису још приспели у Земун, ни ти је јављено за њихов полазак из Пеште. Судски персонал, што долази, састоји се из више чланова.

— Нови наш бригадир госп. ђенерал Кшиж јуче у јутру је прешао у Београд с тога, да како његовој светлости младеме кнезу и кнежевим намесницима, тако и господи консулима чини прву своју официозну визиту. Из Београда отишао је по подне са местним паробродом у Панчево, где ће данас вршачки владика г. Кенђелац г. Васу Живковића произвести за проту панчевачког, којој свечаности присуствоваће и г. ђенерал. Из Панчева поћиће г. бригадир да обилази потчињену му банатску границу, потом титељски батаљон. — У четвртак приспео је овде из Беча чувени археолог и етнограф г. Каниц, кога је ту скоро одликовало београдско учено друштво, препоручивши га тамошњој влади, да му ова да награду као знак признања велике заслуге, које је себи овај врли књижевник стекао по српски народ својим књижевним радом. Господин ће Каниц до који дан одлазити у Бугарску, где ће по налогу бечке академије наука продужити своје студије. И од тог пута, на ком ће се тај господин до конца Октобра бавити, има се наука лепом плоду надати, у толико интересантнијем, у колико ти по нас преважни предели с ове стране Балкана скоро нису ни мало научно испитивани. Морали би жалити, ако би ратни догађаји сметали том подуху. — Главном консулату аустријско-угарском у Београду придодани г. вицеконзул Теодоровић јуче је отпутовао у Новисад с једним судским испитачем и још с једним правником, као што чујемо, званичним послом у свези стојећим са кнежевим убијством. — Ово дана пропутовао је овуда за Беч дошавши из Сарајева главни консулатски канцелар аустријски г. Плехачек, који је пуних седамнаест година отирављао то звање у Сарајеву, и који је познат као темељни зналац Босне, Херцеговине и Старе Србије. Као оријенталисти треба му пара тражити, и по свој прилици је позван да узме катедру турског језика у источној академији у Бечу. — Ове недеље пропутоваше овуда, дошавши из Београда г. Јован Суботић и г. Ђорђе Стратимировић.

— Из доброг извора дознали смо, да ће граничарска дивизионекоманда имати своје седиште у Ва-

радињу, куд ће премештена бити из Темишвара. Командујућем генералу у Варадињу, г. Шнајдеру, дошао је налог да се сеји из стана, опредељеног за главног командујућег. Осим тога издат је налог, да се још сто двадесет квартира држе у приправности у граду.

— Из Старог Пазова пишу нам ово: „Јавна сигурност сада није најбоља у срему. Лоповлуци се често појављују у провинцијалу, и бојати се, да лупежи не распростру своју штетну делатност и на границу. Опет се појавила око Ирига и Крунедола нова лоповска чета, састојећа се из дванаест оружаних лупежа. Пре неки дан видеше их на пустари грофа Пејачевића близу Марадика, где посетише усамљене станове, и ту похараше једног чобанина. Стога опомиње наша власт људе да се чувају, особито ноћу да не пугују. — Летина прилична беше у овој околини. Истина јечма и зоби мало добисмо, али је жито добро родило у нашем пољу. Неки добише преко четрдесет ока од једне кретине. Кукуруза пак има, каквог одавно није било, како по количини тако и по каквоћи. — Ово дана прођох кроз Ново Пазово и дивео сам се лепоме здању, што га подигоше тамошњи општинари своје пастору. То је читав дворцац, лепа и пространа зграда, са високим прозорима двокрилним вратима и молваним собама. Хоћемо ли доживети, да и наше општине својим свештеницима такве станове подижу? — Овде се скоро догодило смешно не споразумљење. Свуда има веселог света, дакле и код нас има их, који радо играју. Ови приредеше „кренцхен“, што по наши веле „игранку.“ И играчима је најпотребније за такву забаву музика. Према ми имамо наших вештака, који се баве с музиком, то ипак не узеше на њих обзир, аранжери хтедоше што вацредно произвести, те један од њих моли свога друга, да пошље свирце из Новог Пазова. Приспе опредељени дан. Лепотице искупише се у дворани, а аранжери гледаше искићену и осветљену просторију, где све беше у реду, осим музике, које није било. Ваљда су се свирачи задоцнили? Не стрпљиво мицаше се ножице играчица, жељно изгледаше аранжери на врата кад се год врата отворише, мислећи да ће сад музиканти ући. Но све бадава; свирачи не дођоше. У тој невољи сетише се младог вештака, који се где који пут бави са виолином, у

пркос суседних ушију. Овај, потпомаган од неколико словачких егедаша, морао је колико-толико играче задовољити. Пакост случаја хтеде, да официр своје другу у Новом Пазову на визиткарти напише што је хтео; но уместо да је то чинио на својој, узео је не хотимице једну од друге особе, којој, не познавајући је, није хтео друг му учинити по вољи. При свем том држао се „кренцхен“, јер ономе, који радо игра, лако је свирати.

— Из Белегиша нам јављају да је у Сланкаменским брдима нека „хала“, као што је народ назва, напала на једно дете, пударче некога Рашића. На дреку тога детета скупе се људи и шест су пушака избацили, док свладаше ту „халу“, која је, веле, петхвати дугачка (?) Дете је од страха умрло. Комисија је изишла, да види то чудовиште. Знамо, да ће народ од туда свакојаке гатке извијати, као што ето већ и не знађаше за њу другога имена, него „хала.“ Но ми би ипак желели знати, шта је у ствари, јер је свакако та змија ретка појава и ми би молили нашега г. претилатника у Белегишу да нас о томе извести. Да то није онакво чудовиште као што је морска змија, за коју стране новине често јављају, кад оскудевају у интересантном материјалу.

— Из Београда пише нам наш дописник: И ове недеље немам ништа важнога да вам јавим, зато ће те се задовољити са ово неколико редака. Над осталим кривцима чујемо, да ће још ове недеље бити претрес, па с тим да ће се један пут свршити, те да једном престане ово онсадно стање, које је, чини ми се, највише на сметњи, те је код нас тако мртво. — 25. месеца Аугуста бирати су у овдашњој општини одборници и замењеници. У одборнике између осталих изабрат је г. Стојан Бошковић професор гимназије, г. Љуба Каљевић уредник „Србије“, г. Чедомил Мијатовић начелник у министарству финансије. Само је жалосно што и по други пут није дошло више бирача него само осамдесет! Овака немарност према општинским стварима најбољи је сведок, од коликог је благослова била управна система пређашњих министара. Овде при општинским стварима, што је најчудније, чиновника при избору беше само три. А зна се да је у чиновништву наша интелигенција. Па кад од толиких чиновника дођу само тројица на избор, и кад они

који треба да предњаче у свакоме раду тако се слабо одзивају, а да шта ли ћемо рећи за наше друге грађане? Надамо се да тога више неће бити. — Ви сте ваљда читали неке дописе у „Србији“ управљене на помоћника пожаревачког. И у вашем поштованом листу било је о њему речи. Исти тај г. помоћник силом своје власти натерао је одборнике да даду изјаву, како су они дописи сушта лаж и измишљотина. Он се је ту послужио и силом и лукавством. Неколико одборника потписато је на ту изјаву и без њиховог знања, а оне друге што су потписани потплатио, и из најпоузданијег извора могу утврдо казати, да га је то потплаћивање стало до 8 дуката и словом велим осам дуката! На овакав измајсторисани начин лако је себи скрпити поверења али бадава, то опет није поверење. А ми се надамо да ће он скоро сам увидети, како је то ружно и гадно. Па мало му је било то, него је још натерао општину да тужи свога честитог учитеља Ђ. Јакшића, а то само зато, што је овај нека његова недеља обелодањивао. — Кривцима, који су још код нас позатворани и који се сада испитују, неће се свршити пресуда, јер је скопчана са кнезом Александром, кога ће тога ради у Земун довести, да би се лакше могло доћи до познања кривице његове с њима. Свима је повољно што мађарски суд без обзира на личност бившега кнеза правично истражује кривицу његову, по чему се законитоме суду можемо надати. Много се говорило, да ће он лако проћи, али секвестовање његових добара у Мађарској противно сведочи. Један од затворених ради убиства кнежевог, Мрцајло, пуштен је као невин. Министар правде издао је значајан распис судовима, у којем препоручује, вели, да многи од судија немају способности за ту велеважну струку. Скоро половина од њих нису свршили правословне науке, неки их пак свршише, но немају способности. Одеад ће се при авансирању само на способност гледати. Они који нису за судије нека се преправљају за судско рачуноводство и пр. У истоме распису говори о чиновницима и рече, да су чиновници, који тиме рукују најгори, и да је лакше наћи добре судије, него остале чиновнике за судску администрацију. — Чујем да ће око половине октобра светли Кнез са намесницима предузети пут по Србији, па ће се у Крагујевцу додуже бавити.“ П.

— На захтевање српске владе узгем ц. кр. конзулата у Београду пештански је суд својим решењем из судског заседања секвестовао сва добра раскнеза Ал. Карађорђевића, Павла Трифковића и Филипа Станковића, који су окривљени због саучешћа, односно са кривице њихове о убијству кнежевом, да би се тиме накнадила штета, која је тим делом нанесена српској влади. Одтуда ће се наплатити и трошкови судски и један овдашњи адвокат као куратор у заступању интереса српске владе и један управитељ, адвокат Вишња у Пешти за непокретна добра њихова.

— Српска Матица држаће своју главну скупштину сутра 2. Септембра. — Фонд уједињене омладине српске износи до сада 2421 фор. 41 нов., 5 наполеондора, 8 дуката и 50 франака у злату.

— У Иригу је умро парох Мојсије Моловић. Своје имање оставио је већином на добротворне цели. Осим дугога, оставио је у Иригу своју лепу кућу општини за парохијални дом и уз то 300 фор. да се интересом оправља на њој, што треба повремено.

— У Загребу ће отворити на југословенској академији и четврта година права, одакле ће се моћи на сваки универзитет прелазити. По налогу владе скинута је хрватска круна са дворане саборске, и на томестише угарску круну.

— Познату библиотеку Кукуљевићеву у Загребу, богату особито у рукописима и систематично уређену, узима сада југословенска академија за 20.000 фор. Већи део те суме исплатиће сама академија, а остало ће се допунити прилозима родољуба.

— Из Пеште се чује, да ће се тамо почетком Новембра делегације састати. Пештанска вармеђа неће да предузме нову регрутацију јер нови закон за војску још није обнародован.

— На господарственој изложби у Хицингу крај Беча беху између других рад свиле, коју су изложили одликовани: сребром државном медаљом г. Херманстал из Нове Градишке и г. Шпилер и син из Осека; г. Антоц Вукашиновић из Осека с три дуката; са два дуката господарствена братовштина петрињска и г. Крамер из Земуна.

— Чешке владике намеравају ставити влади интерпелацију, шта се догодило од 1867 г. с остатком годишњег износа чешких заклада за веру, науку и народне школе, који до 20 милиона износи. Владике сма-

трају ту закладу као имаовину земаљску и не могу одобрити, да се на ишта друго употреби.

— По новијим вестима о бугарском устанку зна се, да се силни момци са свих страна купе на Балкан. Пре три четири дана прешла код Лом-Паланке велика чета Бугара, побила се с Турцима и продрла потом у Балкан. Бугари имају и своју привремену народну владу на Балкану, која је предала претставницима великих сила у Цариграду меморандум, где разлаже побуде устанку бугарском. Путници пак, који дођоше ономад у Петак са оршавачком лађом, са дољег Дунава, кажу, да су бугарске чете свуд потучене.

— Румунска војска умножена је услед кнежевог декрета и једном артилеријском региментом и жениским батаљоном.

— За турског Ђенерал-консула у Пешти биће г. Данихефендија, досадашњи начелник дипломатског одељења Дунавилајета, наименован.

— Наш ће свет још памтити конгрес мира, у Женеви. Сад ће бити опет други конгрес и то у Берну, који ради за мир и слободу свију народа.

— Гарибалди је врло не стрпљив. Он жестоко пребацује својим пријатељима, што га прошле године не разумеше и што нису енергично напред пошли.

— Царско-руским указом даје се свима војницима, који тринаест година службе, одпуст на неизвесно време, а онима, који су тек десет година под оружјем, такав на опредељено време.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Беч, 31. Аугуста. (Телеграм.) Банатска шеница у Бечу, 87|89-фунт. 5 фор.; бачка шеница у Буру, 84-фунт. 4.40; Ст. београдска шеница у Лацендорфу, 87|89-фунт. 4.90; вивелбуржска шеница у Вивелбургу, 86-фунт. 4.50; пештанска шеница у Пешти 87|89-фунт. 4.75; словачка шеница у Бечу, 88|89-фунт. 4.90. — Раж, у Бечу, словачка 80|81-фунт. 3.70; мархелдска 78-фунт. 3.60. — Словачки јечам у Бечу 70-фунт. 3.40 70|71-фунт. 3.45. — Мађарска зоб, травито, 45-фунт. 1.82, 48-фунт. 1.95. — Промет у шеници беше 20.000 мерова.

Стање воде Саве.

Код Земуна:

У Петак 30. Аугуста: 3 ст. 9 пал. над нул. Суво.
 „ Суботу 31. Аугуста: 3 ст. 6 пал. над нул. Суво.
 „ Недељу 1. Септембра: 3 ст. 3 пал. над нул. Кишов.

Код Митровице:

У Петак 30. Аугуста: 2 ст. 5 пал. над нул. Суво.
 „ Суботу 31. Аугуста: 2 ст. 4 пал. над нул. Облачно.
 „ Недељу 1. Септембра: 2 ст. 4 пал. над нул. Кишов.

Код Сиска:

У Петак 30. Аугуста: 1 ст. 7 пал. под нул. Кишов.
 „ Суботу 31. Аугуста: 1 ст. 8 пал. под нул. Суво.
 „ Недељу 1. Септембра: 1 ст. 9 пал. под нул. Суво.

Земун. Од стране председништва пољоделског друштва земунског позивају се чланови истог друштва, на главну скупштину, која ће бити **у Уторак 3. (15.) Септембра у пол 9 часова пре подне** у магистратској дворани.

Градините, 28. Аугуста. (о. д.) Шеница и раж у нашем срезу ове су године прилично родиле, премда не онако као лане. Но у јечму оскудекамо, једва га има толико, да се домаћа потреба намирити може. Што се каквоће жита тиче, то је оно много слабије од лањскога и има главнице, али раж је добра као и лањска и то с тога, што је оборена пре, него што наступише кише. И цене храни знатно се разликује од лањских; жито се плаћа по 64—68, раж по 46—47 гроша 100 ока.

Код нас се сеје раж само у гдекојим селима, тамо где је земља песковита, те није за жито. Још пре пет-шест година хранише наши селаци свиње са ражи, јер са свим малу вредност полагаше у ту робу; но кад видоше, да се и та роба може на страни продати, поклонили јој већу пажњу. Последњих година знатне се количине ражи, које су са наше скеле извожене. Лане један милион ока.

Кукуруза ће ове године бити толико, колико најстарији људи не памте. Лепо време, што сад имамо, допринеће да ће и каквоћа бити добра. То ће по нас тим боље бити, ако устраје досадашња тражња за наше свиње, којих је извоз последњих месеца веома знатан. Од пролећа око 100.000 комада извежено је преко Базијаша у Штајнбрук код Пеште.

Као што су сад пијаце на западу, одкуд дан на дан за падање цене јављају, слаби су изгледи за извоз хране из Србије. Сад ће још мање поднети износачима онај трошак при извозу, који наплаћује српским ђумрук. Познато је да при извозу шенице и ражи српски ђумруци 60 пара царине и 25 пара таксе од 100 ока наплаћују, и то у пореским новцима, што чини у чаршијској вредности 4½ гроша. Цене као што беху лањске могу то поднети, но у обичним годинама са свим је велика царина, која данас 9% вредности робе износи. Кад се већ хоће земаљско производство с данком оптерећавати, то некабар буде умерени, како не би тиме извоз постао немогућим. Овако велика извозна царина од извоза доиста је нечувена,

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	26.	27.	28.	29.	30.	31.
	А у г у с т а					
Дукат цесарски	5.44	—	5.45	5.47	5.47	5.48 1/2
Сребро	112.65	—	112.75	113.—	112.75	113.—
5% металици	58.30	—	58.20	58.—	58.—	57.75
Ови с кам. мај—новем.	58.60	—	58.40	58.30	58.30	58.—
5% народни зајам	62.88	—	62.80	62.50	62.40	61.90
Акције народне банке	726.—	—	723.—	722.—	722.—	717.—
" кред. завода	212.60	—	211.20	210.70	211.—	209.30
Лозови 1860. године	84.20	—	83.90	83.60	83.65	82.90
Лондон	114.75	—	114.80	115.—	115.—	115.50

Пловидба местне лађе до 20. Септембра.

Из Земуна у Београд, у 6 и по сахата у јутру.
 Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и у 1 сахата по подне.
 Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 3 сахата после подне.
 Из Земуна у Београд, у 5 и по сахата у вече.
 Из Београда у Земун, у 6 сахата у вече.

Школски оглас.

У овдашњој реакци завешће се услед наредбе високог војног министарства трећи разред, и два ће се нова учитеља при том заводу поставити.

У Земунској реакци одсад ће се ови предмети учити: Верозакон, немачки и српски језик, географија и историја, пољоделство и калиграфија у сва 3 разреда. Уз то у првом разреду: геометрично цртање, аритметика, геометрија, природна историја; у другом разреду: аритметика, геометрија, природна историја, физика и цртање са слободном руком; у трећем разреду: трговачки рачуни, наука о меницама, књиговодство, физика, хемија и архитектура и цртање са слободном руком.

Баца се примају у реакци од 16. Септембра у управној канцеларији реакке, у великом школском здању.

У Земуну, 23. Аугуста 1868.

Радеј,

управитељ реакке.

Schulanzeige.

In Folge hohen k. k. Kriegsministerial-Rescriptes wurde die hiesige Unterrealschule durch den dritten Jahrgang vervollständigte, und zu diesem Behufe werden zwei neue Lehrer angestellt.

An dieser Lehranstalt werden nun folgende Lehrgegenstände vorgetragen werden: Religionslehre, deutsche und serbische Sprache, Geografie und Geschichte, Landwirtschaft und Calligraphie, und zwar in allen drei Klassen. Ferner in der 1. Klasse: Geometrisches Zeichnen, Arithmetik, Geometrie, Naturgeschichte; in der 2. Klasse: Arithmetik, Geometrie, Naturgeschichte, Färb und Freihandzeichnen; in der 3. Klasse: Kaufmännisches Rechnen, Wechselkunde und Buchhaltung, Färb, Chemie, Baukonstruktionslehre und Freihandzeichnen.

Die Aufnahme der Realschüler beginnt in der Direktionskanzlei im Schulgebäude am 28. September.

Semlin, 4. September 1868.

Radej,

Realschuldirektor.

Стечај

за два места у штипендијској задужбини медицине доктора Ђорђа Пантелића.

Управа речене задужбине Пантелићеве отвара стечај за идућу школску годину 1868-9. на два штипендијума по 210 фор. а. вр. годишње за ученике гимназијалних и виших реалних школа и за слушаоце политичких и универзитетских наука.

Сваки проситељ има својој молби приложити:

1. Крштено писмо, којим ће доказати да је Србин источне православног вере.

2. Сведочбу сиромаштва.

3. Сведочбу лекарску да је здравог састава.

4. Школске сведоче од последња два течаја.

5. Ако је проситељ еродан са основатељем штипендије и сведочанство еродства.

Ни један ученик не сме две или више штипендија уједно уживати.

Проситељи имају своје молбенице послати српској општини у Земуну до 13. Септембра о. г.

Ђорђе Д. Јовановић.

Игњат П. Јовановић.

Ц. краљ. овлашћено

СТОВАРИШТЕ КАМЕНОРЕЗНОГ

еспана

С. Комориера у Пешти.

Ово каменорезно стовариште при сваке врсте наруџбине свога еспапа, особито на надгробне споменике, на вештачко архитектонске послове, црквене и друге, с којима се наките салони и кафане, од сваке струке, од мермера, гранита и песковитог камена. А да не би морале поштоване муштерије избора ради сами отићи у Пешту, то се налази у свима по већим местима код дотичних агената насликане мустре, заједно са ценовником еспапа и подвозне таксе железничке и паробродске, које су код његовог еспапа попушћене.

У Земуну налази се агентура реченог каменорезног стоваришта код г. *Васе Вукомановића*, где се такође сликоване мустре и остало находи.

Продаја куће.

У Земуну у улици названој 12 апостола, трећа кућа од гостионице код „кнеза Михајила“ продаје се из слободне руке. Цена јој је свим умерена. Услови се могу дознати код уредника овога листа.

Продаја шуме.

Спахилук Јакшић у Славонији хоће 400—600 јутара шуме крчити и дрво тих шумских делова продати. Шума се састоји из 1 до 3 стопе дебелих букви, згодних за стубове и за столарску грађу. Ова су букова дрвета измешана с дебелим растовим. Отпадине могу се лако извести на лађама, што празно низ воду у Банат плове. Шума је само два сахата удаљена од града Брода и тамошње паробродске станице, куда води пут из шуме низ брег. Радењика и кола може се довољно добити. Купцу ће се све могуће олакшице чинити, и онај који ту шуму купити хоће, нека се обрати услова ради на

Управу спахилука Јакшић
у Броду на Сави.

Anzeige.

Mit Gegenwärtigem zeige ich ergebenst an, daß ich Unterzeichneter in Belgrad ein Papier-Tapetenlager, so wie Muster der renomirtesten Fabriken halte.

Um den Herren Abnehmern in der österreichischen Grenze den Bezug der Tapeten zu erleichtern, übernehme ich gleichzeitig das Aufspannen derselben, und berechne Tapeten, so wie Arbeit zu Wiener Fabrikpreisen, und garantiere für gute und solide Arbeit.

Muster, Plafondskizzen und Ueberschläge werden auf Verlangen eingesendet.

Hochachtungsvoll

F. Baimel,

Tapetier-Decorateur in Belgrad.

Трећа редовна скупштина уједињене омладине српске.

После прве омладинске скупштине у Н. Саду, где је млада и крепка снага народна ударила темељ радњи за величину и душевно јединство народно, и после друге омладинске скупштине у Београду, где се истинна уједињена омладина појавила у пуној светлости и јачини својој, као узданица народне идеје, али где јој непријатељи српске будућности хтедоше на пут стати, после та два најскупоценија споменика народна у његовом најновијем животу подиже се ево и трећи, местом у В. Бечкерек, а значајем својим у целом српству.

Непријатељи народни и његове омладине излише читаво море грдне и опадања. Али омладина подиже глас и јавном, истинитом и слободном речи удари по томе не чистом мору не људских страсти и море се раствори и омладина чиста и здрава пређе на своје земљиште, на земљиште вечите истине и поштена и отворена рада „свему свету на виду.“

Свака велика мисао има да издржи и велику борбу. Велика мисао уједињене омладине српске имала је такву борбу за пуне три године и — слава богу, слава свести народној! — омладина је издржала ту борбу, омладина је сада крепка и утврђена, јер је својом отвореном радњом „на основу истине а помоћу науке“ сатрла непријатеље тога племенитог задатка, јер ју је пригрлио народ српски као истиниту снагу своје лепше и самосталније будућности.

Да је то тако сведочи ова трећа скупштина у В. Бечкерек, према народ код свога толиког уверења не тражи никаква сведочанства. Свакој је радњи најбоље сведочанство њезино напредовање. А напредовање омладине српској не могу више ни сами непријатељи порећи.

Уверен сам да народ српски не стрпљиво и с радосним срцем чека ивештаје са омладинске скупштине. Нестрпљиво, јер су му добри гласови у овим мутним данима његовога живота ретка појава, а са скупштине своје омладине с уверењем само добро очекује.

С тога ћу нашим читаоцима описати ову трећу скупштину, редом како је текла.

Годишњи одбор омладински одредио је место скупштини у В. Беч-

керек. Већ у Среду 21. Аугуста подлазили су многи чланови. Честити Бечкеречани дочекаше своје госте братски. Кад би било што више од српскога гостољубља, ја би тај дочек тим именом крстио. Овако могу само рећи: српски нас дочекаше и угостише!

Чланова омладине и другог света беше много на броју, а да не беше једне не предвиђене сметње, ова би скупштина била и бројем сјајнија од пређашњих.

У Четвртак 22. Ауг. у 11 $\frac{1}{2}$ сахата беше у цркви свечано позвање светог духа. За цело то време пуцали су топови пред црквом. Стари и седи г. Прота бечкеречки, који је такођер члан омладине, изговорио је лепу беседу.

После подне у 4 сахата отвори се скупштина у позоришту, које беше лепо спремно за ову прилику и сјајно осветљено. беше све пуно. Ложе заузеле женске и гости, а чланови седишта. У тој је седници изабран председник скупштине и то брат А. Хадић секретар „Матице српске“ и уредник „Матице.“ За тим брат др. Пејић за подпредседника и још четир бележника. Одмах по том на предлог брата Г. Гершића изразила је скупштина своју дубоку жалост за кнезом Михајлом устајањем и певањем „вечнаја намет“ у трипут. Скупштина се тени у великој тузи народној тиме, што се народ показао свестан и што види у Србији на влади људе од просвете, који ће неговати просвету народну, што је једино задатак омладине српске. После тога дође на ред верифицирање чланова омладине. Овде морам споменути, да се на овој скупштини врло много нових чланова уписало, особито од женских. Имена њихова беху пропраћена са громким „живила!“ Но то је дало повода једној сестри, да је у другој седници после таквих истих поздрава рекла: „Браћо! наша имена поздравља скупштина са „живила!“ а ми женске, сестре ваше, нећемо то, јер смо ми са свим равноправни свама. И тако предлаже, да се ни њима, као сурадницама на једној и истој цели неправитиме никако одликовање.“ Тај предлог самосвести беше поздрављен од скупштине са бурним „живила!“ и уједно усвојен, према се скупштина не може увек уздржати од тога гледајући своје сестре, одушевљене за народ, у својој средини.

После верификовања чланова, изговорени су многи поздрави разних друштава и појединце и прочитани су силни телеграми из свију стале-

жа народа нашега. И мушки и женски и адвокати и свештеници и трговци и занатлије, и сељаци и биртани, на најпосле и сами полицајни чиновници из Србије. Ово је најсјајнији доказ, колико је дубоко и широко захватила мисао уједињене омладине корена у Српству. Свуда и у сваком телеграму изјављује се омладини највеће поверење, жели се најлепши успех и жали се, што различне околности не допуштају, да се сви могу искупити. Но нека! Нек само мисао народна живи и нека јача у сваком српском срцу, па смо онда опет уједињени, ма и не били на једном рочишту.

Сутра дан 23. и 24. и 25. Ауг. наставила је скупштина своје седнице. На другој је седници поднео одбор скупштине „предлог устава за уједињену омладину српску,“ који се има власти на потврђење поднети. Тај устав има XXI. чланак и скупштина га је у главном примила. Нешто је изменила, додала или испустила. Ми ћемо га доцније у овом листу у целости донети, а сад ћу само да му главну садржину са свим укратко наведем.

У уставу је прво речено, ко сачињава заједницу уједињене омладине српске. Њу сачињавају родољуби српске народности, уједињени, да радњом и одређеним прилозима просвету и друштвени напредак народа српског по смислу устава потпомажу и по народу шире.

И Србин и Српкиња могу бити чланови уједињене омладине и то без разлике вере, а радити морају оно, што је у уставу јасно означено. Политично делање остаје изван делокруга омладинског, и њезина је радња чисто књижевна и просветна.

Чланом уједињене омладине постају они, који уједаш пут најмање 40 фор. положи, или сваке године по 2 фор. и то може сваки Србин, ма он где живио.

Уједињена омладина ради, да цел своју постигне: 1. скупштином; 2. штампом; 3. јавним удруживањем и предавањем; 4. приређивањем друштвених забава у народном духу и гимнастиком.

Недостојне чланове може скупштина из своје средине изгнати.

Скупштина бира сваке године годишњи одбор, који има 10 чланова.

Ако скупштина неодреди за идучу скупштину место, то чини одбор, као и сваке припреме за њу. Одбор је одговоран скупштини за своју радњу.

Позив и најсветија је дужност свакоме члану уједињене омладине, да

корисна питања за провету и напредак народни путем штампне осветљење. С тога издаје омладина „Календар“ и „Заједницу“ сваке године. Осим тога и друге вредне по народ књиге, које скупштина оцени. Још ће омладина такве књиге, које су корисне по народ и штампати и прештамповати.

Сваки члан омладине добија за свој прилог као уздарје годишње „Заједницу“ и „Календар“ бесплатно, а остале књиге у пола цене.

То је укратко, а рекох, ми ћемо у нашем листу донети устав уједињене омладине српске мало доцније и у целости.

Кад је претрес устава свршен, дошло је на ред више усмених и писмених предлога, што је већином на годишњи одбор упућено, а тога ћемо и о њима другом приликом говорити.

Још у првој седници изабрана је за омладинске органе у Аустрији „Застава“, а у Србији „Србија“.

Да устав, онакав, какав је скупштина израдила и примила, угарској влади поднесе, изабран је одбор у Бечкерек, и то: Ал. Трифунац, Ђ. Димитријевић, др. Ђ. Пејић, Петар Вуков и Јов. Кретић.

После тога изабран је годишњи одбор, коме ће седиште бити у Н. Саду. Чланови су: А. Хаџић, Стојан Бошковић, Глиша Гершић, Јован Бошковић, др. Стеван Павловић, Милан Кујунџић, Петар Чолић, свештеник, Јеврем Грујић, Љубомир Каљевић и Ђорђе Ракић, трговац.

После овога предао је Г. Гершић у име одбора годишњи рачун о одборској годишњој радњи.

У овоме простору не можемо више говорити о раду овогодишње скупштине. Цео записник скупштинског рада наћи ће наши читаоци у омладинским органима у „Застави“ и у „Србији“.

Још да споменем, да је у Суботу увече била не обично сјајна беседа у позоришној дворани у корист уједињене омладине српске. Чист је приход знатан. Тако је исто и програм веома одабран. Песме су све лепе, а панчевачка певачка дружина увеличала је свечаност својим вештачким певањем. Беше и ва предавања. Једно брата И. Огњеновића, који је говорио у шаливом виду у одбрану женских, а друго од брата Г. Гершића који је бурно одобравање изазвао својим говором о развитку и напредовању народном, о упоредном дејству слободе и просвете. После беседе беше изгранка и весеље.

Кад бацимо поглед на цео рад овогодишње скупштине морамо се зарадовати. Осим многих питања, која су расветљена, израђен је устав, што ће се угарској влади на потврђење поднети, и тиме ће се свако неспоразумење избећи. Кад буде устав потврђен, омладина ће имати једино власти јавити, где и кад мисли скупштину држати, па онда јој је отворен и поуздан пут њезиној радњи, која само истину и науку познаје. Осим тога постигнуто је и оно, што се скупштином жели постићи, а то је буђење свести. У Бечкереку је било људи закорели, као и по другим местима, али кад су видели достојанствено држање скупштине, кад су прочитали на лицима скупљених чланова ону озбиљност и тежњу за унапређењем народним, они су познали своју самообману и сами се уписаху за чланове омладине и хвалише зрелост и озбиљност рада омладинског. Та мисао и то уверење о омладини продрло је и обузело је цело Српство. Дао би бог, да са тога уједињења узбере народ што пре плод своје давнашње жеље, а то је унапређење народности Српске.

По свршетку целог рада беше 26. Ауг. у Понедеоник „Благодареније“, што је и овом приликом г. прота, члан уједињене омладине са више свештеника свечано одслужио, па се и опет са неколико срдачних речи од чланова скупштинских опростио. За време „Благодаренија“ пуцали су непрестано топови.

С тиме је свршила омладина своју скупштинску радњу за ову годину.

Биће згодно, да споменем на овоме месту и наш Земун, у колико се ове ствари тиче.

Здрава снага препорођава народе и државе. Где је више те здраве снаге на окупу, него у омладини народној? Кад се уједини та снага, снага што ради само за напредак и срећу народну, онда се то зове народна снага. Па сад нека ми когод каже, имали поштена Србина, који не жели своје народу снаге, да се у сваком непријатељском комешању одржи, а после, да ојача, да се увелича и прослави? Заиста нема поштена Србина, који би тако мислио, а ако има, тај није поштен, тај није Србин, тај је непријатељ народу своје.

Ја сам у овоме чланку рекао, да је са свију страна Српства и из свију стадежа нашега народа стигао скупштини поздрав. Но једна знатнија варош српска не беше на скупштини заступљена ни присутним чланом

којим, ни самим телеграфским поздравом. То је Земун.

Ја нисам Земунац, али живим у њему. Да никада од Земунаца на скупштини нема, то сам знао, али сам се надао бар телеграмом да ће бити то накнађено, и како сам нестрпљиво изгледао, хоће ли секретар рећи „из Земуна“, кад је телеграме читао. И недочеках.

Ја не могу мислити да је то учињено из непријатељства према омладини, јер то би највећи несмисао био. Омладина није ништа друго, него скуп свију Срба, без разлике година, који осећају у себи снаге, да раде према сувременом напретку изображености за свој народ. Та имали икога, ко би и томе непријатељ био?! Да није дакле равнодушност?

Нека нам на то одговори одзив Земунаца четвртој скупштини уједињене омладине Српске.

С. П.

Мали барон.

III.

И опет прође неколико година. Али како се красно преобразио у малој кућици Јованкиној онај чемерни живот.

Кад год би сиротица погледала у прошлост, ништа не види друго, до сама гаришта и крвава бојишта, гроб свога мужа и оца и само слатки сан једине љубави изтакао се као румени зрачак са неба између тих мрачних слика.

А сад?

Сад је окружена пријатељском колином и цео јој је живот само љубав, брига и нада за њезинога сина, који је већ ступио у петнаесту годину.

У вароши зваху младога Херберта сви „малим бароном“, нешто из шале, нешто из истине.

Херберт беше не обично леп. Чело високо па бело, и окружено црном косом, црте на лицу миле и њежне као у девојке. Био је окретан и умиљат. У свему је личио своје оцу, а очи пуне ватре и малине, беху материне. У опште његов њежни састав не могаше спонити тежак посао, а тога га је мајка обучавала у вештини, јер је и сама у томе била врло вешта. Она је везла свиљу златом и сребром, плела је ланце од косе и то све тако вешто, да су је из далека тражили и скупо плаћали. Али је њу Херберт у свему надмашио. Осим тога дала га је добрим учитељима,

да се изобрази, па да буде уважен човек, кад наследи очино имање.

Тако седеше они често на прозору своје мале собе и радише, и Херберт би онда почешће бацио поглед у башту дворску, где нека девојчица скакуташе. И на такав поглед увек му се оспе по лицу као сунчана светлост. Он ју је добро познавао. Често ју је сретао на улици или у пољу, и увек је с њом ишла једна постара госпа, њезина васпитатељка и један дечак његових година, али слабачак.

Више је пута у суретају говорила с њиме и то с неком љубопитљивошћу, чуђењем и поносом. Херберт би увек тако потајно нешто задрхтао. Знао је, да она није његова прилика, и да не може никада до ње доћи, али је опет увек звао својом, кад год би му се појавила у души, која пливаше у будним савиријама. Тако је провео једно пролеће љубави, а увек је крио своје осећање испред очију своје мајке.

Но како му је једнога дана силно и радосно куцало срце, кад га је мати послала у двор, да прими наручбину за леп ланац од косе.

Девојка, која му је наручбину дала, није могла оћутати, да је то коса милостиве госпођице Јелисавете и да је намењено господину барону за његов имен дан, који ће још за коју недељу славити, док се он поврати с пута.

С великом је муком утајио радост, кад му је мати предала, да он то изрази. Топио се од радости и небројено је пута љубио ону свилену косу. А како му је тешко било, кад је помислио на онај час, кад ће се растати с њоме.

Нешто је мало одвојио косе њезине и за себе и то је чувао, као највеће благо своје.

Дође време и Херберт однесе красан лапчић.

У башти чује њезин глас и срце му задрхта силно.

Јелисавета стајаше пред њим и слатко се смешила.

— Ево сам донео ланац од косе. Мати је — —

— А, лепо, лепо! де баш да видим, рече Јелисавета и узе му лапчић из дрхтајуће руке.

— О, врло лепо! А ко је то плео?

— Ја, милостива госпођице! одговори Херберт, и беше још истина збуњен, али се мало ослободио на речи лепога девојчета.

— Ти? Ти то радио? То је красно. А како се ти зовеш?

— Херберт од Бонкар, милостива госпођице.

— То звони некако француски и аристократски. То мора Отмар чути — Отмар! . . .

И остави Херберта с његовим осећањем а она отрчи у двор и после неколико минута доведе свога брата.

— Гле овога странца. Да видиш како зна плести, као најбоља женска. То би тек било за тебе. Овај треба тебе да учи лепој вештини. Ја ћу га за то учити јакати и играти, а мислим, да се неће притоме задувати као ти. Шта велите господине Херберте од Бонкара? Него збиља, од куд с француским именом овде међу Немцима? То мора да је нека историја, коју ћете нам приповедати. Је ли?

— Боље ће бити, да идете у нутра, па да учите мало француски, него што мучите то сирото дете! проговори наједанпут васпитатељка, која изненада дође.

Херберт бејаше заиста у великој забуни и пре би зацлакао, него што би се насмејао.

То је приметила и Јелисавета.

— Али драга учитељко, ја нисам знала, да је он тако мска срца. А ако је то тако жалосна историја, тим боље, приповедати је мора, ма после једнога сахата, кад будем озбиљнија, него сада што сам. Али — да, чекај мало!

И Јелисавета опет отрча у кућу.

— Да, ти ћеш опет доћи к нама, је ли? рече му Отмар. Ти си ми се допао, и док дође отац кући, моли ћу га, да нам чешће долазиш. Видиш, ја сам болестан. Непрестано лежим и трпим велике болове. Доктор ми не да ни читати ни писати, кад ме прса заболу, па ми је страха дуго време. Хоћеш ли?

— О, од свега срца радо! одговори Херберт и заиста се у души радовао.

— Ево на, то је за плетиво! рече Јелисавета, која међу тим и дотрча и спусти му у наку дукат. Поздрави мајку, а своју ћеш нам историју зацело приповедати.

Херберт изиђе из баште, али сам не знашаше како. Није знао, је ли будан или је сањао. И тек кад је чуо пред својом кућом, где добра укућанка Марта тера комшинске гуске од платна, што га је белила, тек је онда видео, да је то све на јави било, све то, што га је тако пресипуило радошћу.

IV.

Прва љубав! Први не поуздани полет, којим се млада душа диже у сунчани ваздух најлепшега и необесвећеног осећања. Шта ли и шта не говоре људи о теби! Кажу, ти си као слаби цветак, кога најслабији ветрић обори, а не остави никаква плода. Може бити, да и тако бива, али „то није прва љубав, која тако прође.“

У барону се заиста најсјајније огледало то најчистије осећање људскога срца.

За једно две године беше Херберт свакидањи гост у двору. Отмар мишљаше, да не може без њега живети. Чудо му је био одан. Јелисавета већ беше савршена девојка и понашала се према Херберту, као што њезина лепота и њезино изражавање захтеваше, а уједно и као што могаше према њему, који је веома поштоваше, али се не хтеде одати. То не треба ни казати, да је он своје силно осећање пред њом крио.

Стари је барон веома заволео Херберта, који је свакој жељи његовој угађао. Он је походио и Хербертову матер и она му је испричала редом све патње своје. Он јој истина не вероваше све, али се ипак врло учтиво понашао према њој. Шта више, он јој је обећао, да ће радити, колико год може, да јој помогне доћи до права њезиног. Наравно морало се чекати на свршетак рата.

Наскоро се сврши битка код Липиске и савезници уђу у Париз.

Међу тим се велика промена зби у Херберту. Одмах после првих посета у двору омрзнуо је на свој посао. Чињаху му се као не достојни човека. Уз то га је још и Јелисавета задиркивала ради тога. Он јој је морао признати, да има право.

(Наставиће се.)

КОРЕСПОНДЕНЦИЈА.

Г. Т. Д. у М. Задоцили сте се са вашим писмом. Јавили смо вам, да нас известите до Четвртка 22. пр. м., а ваше писмо, писано у Суботу 24. примили смо тек у Понедељник 26. Међутим морадосмо у нашем листу тој расправи учинити крај, што је постала досадна. С тога вам морадосмо и вашу ацкашњену изјаву вратити, коју ће те примити поштом. Што се пак последњег вашег писма тиче, морамо приметити, да вас дописник није увредио, јер о јавним шкољским испитима објективно извешће у новинама дати не може бити увреда.